

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (HE 36/2022 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- ympäristövaliokunta YmVL 17/2022 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- johtava asiantuntija Juho Korteniemi, työ- ja elinkeinoministeriö
- asiantuntija Tiia Jyräsalo, Energiavirasto
- johtaja Pekka Ripatti, Energiavirasto
- johtava asiantuntija Kati Ruohomäki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- ekonomisti Petteri Haveri, Energiateollisuus ry
- asiantuntija Tuomas Tikka, Kemianteollisuus ry
- hallituksen varajäsen Juha Erkkilä, Metallinjalostajat ry
- energia- ja päästökauppa-asiantuntija Heikki Vierimaa, Metsäteollisuus ry
- toimitusjohtaja Kai Merivuori, Sahateollisuus ry
- johtaja, kestävä kehitys Helena Soimakallio, Teknologiateollisuus ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Suomen ilmastopaneeli
- Suomen sähkönkäyttäjät ry
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- WWF Suomi

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Climate Leadership Coalition ry

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki energiasäästöisten teollisuuden sähköistämistuesta. Samalla kumottaisiin päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta annettu laki. Esityksessä tarkoitettulla tuella korvattaisiin päästökaupasta aiheutuvia välillisiä kustannuksia laissa määritellyille toimialoille. Maksettavan tuen suuruus riippuisi muun muassa päästöoikeuden hinnasta sekä toiminnanharjoittajan sähkönkulutuksesta tai tuotannon määrästä. Lain tavoitteena on turvata teollisuuden kustannuskilpailukykyä ja ohjata toiminnanharjoittajia kehittämään teollista tuotantoaan hiilineutraalimmaksi. Tuen käytölle asetettaisiin ehtoja, joita tukea saavan toiminnanharjoittajan tulisi noudattaa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2022 lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan kesällä 2022. Lain voimaantulo edellyttää, että Euroopan unionin komissio on hyväksynyt lakiehdotukseen sisältyvän valtiontuen.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Ehdotuksen taustalla oleva EU:n päästökauppajärjestelmä on keskeinen ilmastopolitiikan ohjauskeino, jolla pyritään ohjaamaan päästövähennystoimia kustannustehokkaasti ja teknologianeutraalisti. Samalla kun kasvihuonekaasupäästöille muodostuu hinta, sen piiriin kuuluville toimijoille aiheutuu paitsi suoria myös välillisiä kustannuksia päästökaupan kustannusten siirtyessä kulutetun sähkön hintaan. Tämä voi muodostua tasavertaisen kilpailu- ja toimintaympäristön ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta ongelmaksi tilanteissa, joissa kolmansista maista tulevaan kilpailuun ei kohdistu vastaavaa sääntelyä ja kustannuksia. Riskinä on hiilivuoto: tuotannon siirtyminen EU:n ulkopuolelle ja maailmanlaajuisten kokonaispäästöjen lisääntyminen.

Hiilivuotoriskin torjumiseksi päästökauppadirektiivi mahdollistaa ensinnäkin päästökaupasta aiheutuvien suorien kustannusten korvaamisen EU:n tasolla harmonisoitujen ilmaisjakosäännösten mukaisesti erikseen määritellyille päästökauppaan kuuluville toimialoille myöntämällä niille päästöoikeuksia maksutta. Lisäksi välillisesti aiheutuvia kustannuksia tulisi päästökauppadirektiivin mukaan korvata kansallisesti käyttöön otettavien toimenpiteiden kautta. Komissio on antanut tiedonannon (valtiontukisuuntaviivat), jossa vahvistetaan edellytykset, joiden täytyessä päästökauppajärjestelmään liittyviä tukitoimia voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvina. Suuntaviivoja on mahdollista soveltaa 4. päästökauppakaudella eli vuosina 2021—2030. Järjestelmän käyttöönotto edellyttää komission hyväksyntää.

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta. Tavoitteena on, että tuki kannustaisi entistä tehokkaammin hiilineutraaliin tuotantoon ja energiantensiivisten yritysten sähköistämiseen ja huomioisi kustannuskilpailukyvyn.

Talousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä lähtökohdiltaan perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin perusteluin ja yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetyin muutoksin.

Keskeisten ehdotusten arviointia

Valtiontukisääntöjen reunaehdot ja valittu sääntelyratkaisu. EU:n valtiontukisuuntaviivat asettavat varsin pitkälle meneviä reunaehtoja kansallisen sähköistämistukijärjestelmän hyväksyttävyydelle ja mahdollisille sääntelyratkaisuille. Sähköistämistukeen olisivat oikeutettuja toiminnanharjoittajat, jotka toimivat toimialoilla tai toimialojen osilla, joiden katsotaan valtiontukisuuntaviivojen mukaisesti olevan alttiita merkittävälle hiilivuodon riskille EU:n päästökauppajärjestelmän sähkön hintaan aiheuttamien välillisten kustannusten vuoksi. Kaikki valtiontukisuuntaviivoissa luetellut toimialat ja toimialojen osat olisivat oikeutettuja tukeen. Toimialojen joukossa on sellaisia Suomelle merkittäviä toimialoja kuin raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus, paperin, kartongin ja pahvin valmistus, massan valmistus sekä jalostettujen öljytuotteiden valmistus. Talousvaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että EU:n valtiontukisuuntaviivojen toimialarajauksen vuoksi tuen piiristä jää pois esimerkiksi lukuisia Suomen kannalta merkittäviä kemianteollisuuden toimialoja.

Tuen hyväksyttävyys edellyttää, että toiminnanharjoittaja on tehnyt energiatehokkuuslain mukaisen energiakatselmoinnin. Lisäksi suuntaviivat tunnistavat kolme mahdollista vähähiilisyyttä edistävää vaihtoehtoa tuen hyväksyttävyyden edellytyksenä. Lakiehdotuksen lähtökohdaksi on valittu ehto, jonka mukaan sähköistämistuessa edellytetään, että toiminnanharjoittaja osoittaa, että vähintään 30 prosenttia sen kuluttamasta sähköstä on peräisin hiilettömistä lähteistä. Tätä on pidetty toimivana lähtökohtana, koska suurin osa Suomen sähköntuotannosta on lähtöisin hiilettömistä lähteistä.

Kaksi muuta suuntaviivojen mahdollistamaa tuen ehtoa olisivat olleet se, että toiminnanharjoittajat 1. noudattavat katselmuksesta tehtävän raportin suosituksia siltä osin kuin niiden edellyttämien investointien takaisinmaksuaika on enintään kolme vuotta ja investointien kustannukset ovat oikeasuhtaisia; tai 2. investoivat tukisummasta huomattavan osuuden eli vähintään 50 prosenttia hankkeisiin, joilla saadaan vähennettyä laitoksen kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi ja huomattavasti alle EU:n päästökauppajärjestelmässä maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten sovellettavan vertailuarvon.

Talousvaliokunta yhtyy hallituksen esityksen lähtökohtaan siitä, että edellä kuvattua vaihtoehtoa voidaan pitää muita suuntaviivojen mahdollistamia vaihtoehtoja toimivampana sääntelyn lähtökohtana. Energiakatselmointiin liittyvän raportin suositukset eivät välttämättä ole täsmällisiä toimenpide-ehdotuksia vaan arvioihin perustuvia suosituksia, eikä näihin liittyviä ehdon täyttäviä investointeja välttämättä olisi löydettävissä. Ehdon soveltaminen voisi johtaa siihen, että jatkossa osa suosituksia jätettäisiin kirjaamatta, jos ne muuttuisivat pakollisiksi tuen edellytyksiksi. Sa-

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

moin laitoksella tapahtuvien päästöjen vähentämistä koskeva ehto voisi olla ainoana mahdollisena edellytyksenä ongelmallinen, koska vaadittua ilmaisjaon vertailuarvoa ei ole määritelty kaikille tuen piiriin oikeutetuille toimialoille.

Lakiehdotukseen liittyy kansallinen lisäehto, jonka mukaan vähintään 50 prosenttia tuesta tulee käyttää hiilineutraaliustavoitetta edistäviin kehittämistoimiin. Tämä tarkoittaa toiminnanharjoittajalle suoria kustannuksia aiheuttavia investointeja tai muita toimenpiteitä, joiden avulla toiminnanharjoittaja kehittää tuotantoaan hiilineutraalimmaksi. Talousvaliokunta korostaa, että hiilineutraaliutta edistävien kehittämistoimien käsitteen, jonka sisältö täsmentyy myös erillisellä valtioneuvoston asetuksella, tulee kattaa riittävän laajasti kaikki tuotannon hiilineutraaliutta ja sähköistymiskehitystä, esimerkiksi kysyntäjoustopäätösten hyödyntämistä ja vetytaloutta, edistävät investoinnit ja toimet.

Taustalla olevien valtiontukisuuntaviivojen mukaisesti tuki on oikeasuhtaista ja sen kielteiset vaikutukset kilpailuun ovat riittävän vähäiset, jos se on enintään 75 prosenttia aiheutuneista välillisistä päästökustannuksista. Hallituksen linjauksen mukaisesti nyt esitetty tuki-intensiteetti on mitoitettu vastaamaan 25:tä prosenttia välillisistä kustannuksista eikä tuen vuosittainen kokonaismäärä saa ylittää 150:aa miljoonaa euroa. Tuen riittävydestä on esitetty asian valiokuntakäsittelyn yhteydessä osin eriäviä arvioita. Talousvaliokunta pitää esitettyä tuki-intensiteettiä ja tuen enimmäismäärää tässä vaiheessa perusteltuna mutta pitää tärkeänä seurata tuen tasoa ottaen huomioon erityisesti tasavertaisten kilpailuedellytysten turvaaminen eri jäsenvaltioiden tasolla.

Tuen edellytysten laajentaminen. Esityksen valiokuntakäsittelyn yhteydessä on käynyt ilmi, että ehdotettu sääntelyratkaisu, joka pohjautuu yksinomaan sähkön kulutuksen kattamiseen hiilettömistä lähteistä vähintään 30-prosenttisesti tuen hyväksyttävyyden edellytyksenä, voi olla liian rajattu. Ongelmaksi ei tältä osin muodostu ehdon tosiasiallinen, sisällöllinen täyttyminen vaan se, ettei komissio asian valmistelun yhteydessä saatujen tietojen perusteella pidä riittävänä hiilettömän sähkön osoituksena pörssisähkön jäännösjakauman osuutta, vaikka Suomessa hiilettömän sähkön osuus jäännösjakaumassa onkin yli 50 %. Tämän vuoksi ehdotuksen 4 §:ää on valiokuntakäsittelyn yhteydessä päädytty täydentämään vaihtoehtoisella lisäehdolla, jonka mukaan tukea voidaan myöntää myös, jos toiminnanharjoittajan kasvihuonekaasupäästöt ovat merkittävästi alle komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/447 tarkoitetun maksutta jaettavien päästöoikeuksien varten sovellettavan vertailuarvon. Muutosta on pidetty tarpeellisenä, jotta varmistetaan se, ettei toimijoita jää perusteettomasti tuensaantimahdollisuuksien ulkopuolelle.

Lakiehdotuksen 4 §:n muutos ei vaikuttaisi lain ympäristöintegriteettiin. Muutos ei vaikuta hiilineutraaliutta edistävien kehittämistoimien toteutukseen eli ns. kansalliseen lisäehtoon (14 §). Rajaamalla mahdollisuus hyödyntää alakohtaa b pelkästään vertailuarvon alle jääviin laitoksiin yhdistettynä kansallisesti asetettuun vaatimukseen siitä, että tukea saavien tulee käyttää vähintään 50 % myönnetystä tuesta hiilineutraaliutta tukeviin kehittämistoimiin, varmistetaan, että alakohtaa hyödyntävät tulevat pääsemään valtiontukisuuntaviivojen edellytyksen mukaisesti huomattavasti alle vertailuarvon.

Ympäristövaliokunnan lausunto. Ympäristövaliokunta on lausunnossaan YmVL 17/2022 vp — HE 36/2022 vp) arvioinut erityisesti tuen merkitystä hiilivuotoriskien torjunnan kannalta ja tuen ympäristöllistä vaikuttavuutta.

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Talousvaliokunta yhtyy ympäristövaliokunnan arvioon siitä, että hiilivuodon riski kasvaa päästöoikeuden hinnan noustessa. Päästöoikeuden hinta on noussut vuoden 2021 aikana lähes 50 % ja on lisännyt sähkön tuotantokustannuksia vastaavasti. Hallituksen esityksessä viitataan valtioneuvoston teettämään Hiilitullimekanismit ja niiden taloudelliset vaikutukset EU:ssa ja Suomessa - selvitykseen, jonka mukaan viitteitä hiilivuodon toteutumisesta on nähtävissä EU:ssa jo aiemmillä päästökauppakausilla.

Talousvaliokunta viittaa myös ympäristövaliokunnan arvioon siitä, että tuen täsmällisiä vaikutuksia on vaikea erottaa muista yritysten kilpailukykyyn vaikuttavista tekijöistä, joita päästökäypästä johtuvien lisäkustannusten ohella ovat useat muut laajavaikutteiset tekijät, kuten valuuttakurssit, maantieteellinen sijainti, työvoimakustannukset, verotus ja muut tuet. Talousvaliokunta kiinnittää ympäristövaliokunnan tavoin huomiota myös niihin epävarmuuksiin, jotka liittyvät siihen, kannustaako nyt ehdotettu tuki aidosti päästövähennyksiin ja lisäisiin toimiin. Tämä korostaa myös jatkossa järjestelmän vaikutusten arvioinnin tarpeellisuutta.

Ympäristövaliokunta on lausunnossaan arvioinut myös sähköistämistuen suhdetta muihin valtiontukiin. Työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen mukaan tuen myöntämistä koskevat säännöt noudattavat tarkasti komission päästökaupan valtiontukisuuntaviivoja. Valtiontukisuuntaviivoissa kumulaatiota on rajattu siten, ettei samoihin kustannuksiin, joihin sähköistämistuki kohdistuu, saa kohdistua muita valtiontukia. Päästökaupan valtiontukisuuntaviivojen mukaan myönnettävä tuki voi kumuloitua muun valtiontuen kanssa, jos ne liittyvät erilaisiin kustannuksiin. Lakiesityksen 14 §:n 2 momentin mukaan sähköistämistuen käytön tulee kohdistua toiminnanharjoittajan kehittämistoimista syntyviin kustannuksiin, joihin ei kohdistu valtiontuiksi katsottavia tukia. Talousvaliokunta yhtyy ympäristövaliokunnan arvioon tarpeesta varmistaa sähköistämistuen suhde muihin valtiontukiin ja korostaa asiaa koskevan ohjeistuksen tarvetta sekä asian varmistamista tukien hakemisen ja niitä koskevan päätöksenteon yhteydessä.

Kokoavia huomioita

Päästökauppajärjestelmän kokonaisuudella ja päästöoikeuksien hinnalla on merkittäviä vaikutuksia Suomen monilta osin sähköintensiivisen vientiteollisuuden kilpailuasemaan. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan sähköistämistuen valmistelun yhteydessä on saatu vahva indikaatio siitä, että huomattava osa jäsenvaltioista valmistelee suuntaviivojen mukaisen tukiohjelman käyttöönottoa. Tasavertaisten kilpailuedellytysten näkökulmasta tuen käyttöönottoa voidaan sen vuoksi pitää perusteltuna myös Suomessa: vaikka yritystukiin yleisesti liittyikin markkinoita vääristäviä vaikutuksia, nyt tarkasteltavilla kansainvälisillä markkinoilla kilpailu on jo lähtökohdiltaan vääristynyt, ja edellä kuvattu hiilivuodon riski on olemassa. Tuki pyrkii tarjoamaan yhdistelmän kustannusten kompensatiosta ja kannustimista päästöjen vähentämiseen tilanteessa, jossa kansainvälisillä markkinoilla toimivilla kolmansista maista tulevilla kilpailijoilla ei ole vastaavia ilmastotavoitteista tai sääntely-ympäristöstä johtuvia kustannuksia. Talousvaliokunta muistuttaa edelleen siitä, että päästökauppajärjestelmä on laaja säätelykokonaisuus, jonka tulevaan toimivuuteen erityisesti EU:n ilmastopaketin lukuisat säädösehdotukset ja niissä saavutettavat ratkaisut vaikuttavat.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa sähköistämistukea on pidetty vallitsevissa kilpailuolosuhteissa varsin laajasti perusteltuna. Samalla ehdotettuun järjestelmään on kohdistunut

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

myös — osin hyvin erisuuntaisia — kriittisiä arvioita. Toisaalta ehdotusta on kritisoitu tuki-intensiteetin mataluuden ja soveltamisalan rajoitusten perusteella. Toisaalta ehdotuksen vaikutusarviointia on pidetty puutteellisena ja tuen yhteiskunnallisia hyötyjä epävarmoina. Talousvaliokunta pitää keskeisenä, että järjestelmä tosiasiallisesti kannustaisi energiapanosten tuottavuutta lisääviin toimiin ja edistäisi sähköistymiskehitystä mukaan lukien vetytalouden mahdollisuuksia. Samoin on keskeistä, että tukijärjestelmän toimivuutta, riittävyyttä ja vaikuttavuutta jatkossa arvioidaan.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

4 §. Tuen myöntämisen edellytykset. Talousvaliokunta esittää pykälän 1 momentin 2 kohtaan lisättäväksi uuden b alakohdan tuen myöntämisen vaihtoehtoisesta lisäehdosta, jonka mukaan tukea voidaan myöntää myös, jos toiminnanharjoittajan kasvihuonekaasupäästöt ovat merkittävästi alle komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/447 tarkoitetun maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten sovellettavan vertailuarvon. Hallituksen esityksen mukaisesta edellytyksestä, jonka mukaan toiminnanharjoittajan tulee kattaa vähintään 30 prosenttia yhteenlasketusta sähkökulutuksestaan hiilettömistä lähteistä tuotetulla sähköllä, tulee vaihtoehtoinen alakohta a.

Vaihtoehtoisen b alakohdan soveltamisen rajaaminen pelkästään vertailuarvon alle jääviin laitoksiin yhdistettynä kansallisesti asetettuun vaatimukseen, että tukea saavien tulee käyttää vähintään 50 % myönnetystä tuesta hiilineutraaliutta tukeviin kehittämistoimiin varmistaisi, että alakohtaa hyödyntävät tulevat pääsemään valtiontukisuntaviivojen edellytyksen mukaisesti huomattavasti alle vertailuarvon.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 36/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säädökset

1 §

Lain tavoite ja soveltamisala

Tässä laissa säädetään tuesta, joka korvaa päästökaupasta aiheutuvia välillisiä kustannuksia lain soveltamisalaan kuuluville toiminnanharjoittajille, jotka ovat alttiita merkittävälle hiilivuodon riskille. Lain tavoite on ohjata toiminnanharjoittajia kehittämään teollista tuotantoaan hiili-neutraalimmaksi.

Tätä lakia sovelletaan liitteessä 1 mainittuihin toimialoihin.

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tämän lain nojalla maksettavaa tukea ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *toiminnanharjoittajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on tosiasiallinen määräysvalta tukeen oikeutetun laitoksen toiminnasta ja tämän lain mukaisesti myönnetyn tuen käytöstä;
- 2) *laitoksella* toiminnanharjoittajan määräysvallassa olevaa kiinteää, Suomessa sijaitsevaa, toiminnallista kokonaisuutta, joka toimii lain liitteessä 1 mainitulla toimialalla ja jonka tietojen perusteella tukea haetaan;
- 3) *tarkasteluvuodella* kalenterivuotta, jonka tietojen perusteella tukea haetaan;

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

4) *hiilidioksidin päästökertoimella* fossiilisista polttoaineista tuotetun sähkön hiilidioksidi-intensiteetin painotettua keskiarvoa maantieteellisellä alueella, joka ilmaistaan tonneina hiilidioksidia megawattituntia kohti (tCO₂/MWh);

5) *toteutuneella tuotoksella* laitoksen tukeen oikeutettua toteutunutta tuotantoa tarkasteluvuonna ilmaistuna tonneina vuodessa;

6) *toteutuneella sähkönkulutuksella* laitoksen tukeen oikeutettua toteutunutta sähkönkulutusta tarkasteluvuonna megawattitunteina ilmaistuna;

7) *kehittämistoimella* toiminnanharjoittajalle suoria kustannuksia aiheuttavaa investointia tai muuta toimenpidettä, jonka avulla toiminnanharjoittaja kehittää tuotantoaan hiilineutraalimmaksi.

4 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tukea voidaan myöntää, jos:

1) toiminnanharjoittaja on tehnyt energiatehokkuuslain (1429/2014) 2 luvun mukaisen energiakatselmuksen, tai se on vapautettu energiakatselmuksen tekemisestä mainitun lain 7 §:n nojalla; ja

2) niiden laitosten osalta, joiden tietojen perusteella tukea haetaan,

a) toiminnanharjoittaja kattaa vähintään 30 prosenttia yhteenlasketusta sähkönkulutuksestaan hiilettömistä lähteistä tuotetulla sähköllä; tai

b) toiminnanharjoittajan kasvihuonekaasupäästöt ovat merkittävästi alle komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/447 tarkoitetun maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten sovellettavan vertailuarvon.

Muun kuin energiatehokkuuslain 3 §:n 6 kohdassa tarkoitetun suuren yrityksen tulee täyttää tämän pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu velvoite viimeistään tuen myöntämistä seuraavana vuonna tukea ensimmäisen kerran haettaessa.

Tukea ei myönnetä, jos laitos, jonka tietojen perusteella tukea haetaan, lopettaa toimintansa ennen tuen myöntämistä. Laitoksen katsotaan lopettaneen toimintansa, jos:

1) toiminnan uudelleen aloittaminen ei ole teknisesti mahdollista; taikka

2) toiminnanharjoittaja ei voi osoittaa, että laitos aloittaa toimintansa uudelleen kuuden kuukauden kuluessa toiminnan lopettamisesta.

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa olevalle yritykselle, sellaisena kuin se määritellään valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annettujen komission suuntaviivojen (2014/C 249/1) 20 kohdassa.

5 §

Viranomaistehtävät

Energiavirasto valvoo tämän lain noudattamista ja vastaa tässä laissa säädettyistä viranomais-tehtävistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 luku

Tuen määrä

6 §

Tuen määrätymisvuodet

Tukea myönnetään toiminnanharjoittajalle tarkasteluvuosien 2021-2025 tietojen perusteella.

7 §

Tuen enimmäismäärä

Vuosittain haetun tuen kokonaismäärän ollessa 150 miljoonaa euroa tai sen alle tuen osuus tukikelpoisista kustannuksista (*tuki-intensiteetti*) on 25 prosenttia.

Jos vuosittain haetun tuen kokonaismäärä, kun tuki-intensiteetti on 25 prosenttia, ylittää 150 miljoonaa euroa, määrittää Energiavirasto sovellettavan tuki-intensiteetin siten, että myönnettävän tuen kokonaismäärä ei kyseisenä vuonna ylitä 150 miljoonaa euroa.

8 §

Päästöoikeuksien termiinihinnan määrittäminen

Energiavirasto määrittelee vuosittain tuen määrän laskennassa käytettävän *Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihinnan*, jolla tarkoitetaan Euroopan unionin päästöoikeuden joulukuussa erääntyvän yhden vuoden johdannaissopimuksen päivittäisten päätöshintojen keskiarvoa euroina kaupankäyntivolyymitaan merkittävässä Euroopan talousalueella toimivassa päästökauppapörssissä tarkasteluvuotta edeltävänä kalenterivuonna.

9 §

Tuen määrän laskeminen sovellettaessa sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

Kun laitoksessa valmistettaville tuotteille on käytettävissä sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo, vuosittaisen tuen määrä lasketaan kertomalla keskenään:

- 1) tuki-intensiteetti;
- 2) hiilidioksidin päästökerroin, jonka arvo on 0,58;
- 3) Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihintaa;
- 4) sovellettava sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo; ja
- 5) toteutunut tuotos.

Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvolla tarkoitetaan tuotekohtaista sähkönkulutusta megawattitunteina tuotostonna kohti liitteen 2 mukaisesti. Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvot laskevat vuosittain tarkasteluvuodesta 2022 alkaen liitteessä 2 ilmoitetusti.

Kun laitoksessa valmistettaville tuotteille on komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2019/331 (jäljempänä *komission ilmaisjakoasetus*) vahvistettu sähkön ja polttoaineen vaihdettavuus,

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo määritetään liitteen 3 mukaisesti. Määritetyt sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvot laskevat vuosittain tarkasteluvuodesta 2022 alkaen 1,09 prosenttia.

Energiavirasto vastaa tuen määrän laskennasta.

Tarkempia säännöksiä tuen määrän laskemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Tuen määrän laskeminen sovellettaessa toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

Kun laitoksessa valmistettaville tuotteille ei ole käytettävissä sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa, vuosittaisen tuen määrä lasketaan kertomalla keskenään:

- 1) tuki-intensiteetti;
- 2) hiilidioksidin päästökerroin, jonka arvo on 0.58;
- 3) Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihintaa;
- 4) toissijainen sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo; ja
- 5) toteutunut sähkönkulutus.

Toissijaisella sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvolla tarkoitetaan prosenttiosuutta toteutuneesta sähkönkulutuksesta. Prosenttiosuus on 80 ja se laskee vuosittain 1,09 prosentilla tarkasteluvuodesta 2022 alkaen.

Energiavirasto vastaa tuen määrän laskennasta.

Tarkempia säännöksiä tuen määrän laskemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Tuen hakeminen ja käyttö

11 §

Tuen hakeminen

Tukea haetaan toimittamalla hakemus Energiavirastolle. Hakemusten toimittamista varten Energiavirasto ylläpitää sähköistä asiointijärjestelmää.

Tarkempia säännöksiä tukihakemuksen toimittamisen tavasta, määräajasta ja sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Tuen myöntäminen

Energiaviraston tulee ennen tuen myöntämistä tarkastaa toiminnanharjoittajan 11 §:n mukaisessa hakemuksessa ilmoittamien tietojen kattavuus, luotettavuus, uskottavuus ja tarkkuus.

Energiavirasto myöntää tuen, jos hakemuksessa on osoitettu, että tässä laissa säädetty edellytykset täyttyvät ja hyväksymiselle ei ole tässä laissa säädettyä estettä.

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Tarkempia säännöksiä tuen myöntämistä koskevasta päätöksestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Tuen maksaminen

Energiavirasto maksaa tuen 12 §:n päätöksen mukaisesti viimeistään sen kalenterivuoden loppuun mennessä, jona tukea on haettu.

Tukea ei makseta, jos Euroopan Unionin komissio on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 mukaisesti keskeyttänyt tukea hakeneen toiminnanharjoittajan osalta tuen maksamisen.

14 §

Tuen käyttö

Toiminnanharjoittajan tulee käyttää 12 §:n mukaisesti myönnetystä tuesta vähintään 50 prosenttia yhteen tai useampaan kehittämistoimeen, jolla edistetään 1 §:n mukaisten tavoitteiden toteutumista Suomessa. Tuki tulee käyttää viimeistään 31.12.2028.

Tuen käytön tulee kohdistua toiminnanharjoittajan kehittämistoimista syntyviin kustannuksiin, joihin ei kohdistu valtiontuiksi katsottavia tukia.

Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa Energiavirastolle hyväksyttäväksi suunnitelma myönnetyn tuen käytöstä.

Toiminnanharjoittajan tulee tukikauden päätyttyä toimittaa Energiavirastolle tiedot tuen käytöstä.

Tarkempia säännöksiä kehittämistoimista, niiden edellytyksistä ja hyväksyttävistä kustannuksista sekä kehittämistoimia ja niiden kustannuksia koskevien tietojen toimittamisesta ja käsitteilystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Valvonta

15 §

Tiedonsaantioikeus

Energiavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot toiminnanharjoittajalta, sähkön tuottajalta, joka toimittaa sähköä toiminnanharjoittajalle, sekä verkonhaltijalta.

Energiavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaisilta tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajan sähkönkulutuksesta, tuotannosta ja tuen käytöstä;

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

- 2) toiminnanharjoittajan saamista investointituista ja muista valtiontuista; sekä
- 3) toiminnanharjoittajaa koskevista muista kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen, tuen määräytymisen, maksamisen, tuensaajaan kohdistuvien ehtojen tai takaisinperinnän kannalta.

16 §

Tietojen luovuttaminen

Energiavirastolla on, milloin se on välttämätöntä, salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saamia tietoja työ- ja elinkeinoministeriölle sekä toimivaltaiselle Euroopan unionin toimielimelle tai unionin muulle elimelle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa liittyvässä velvoitteessa sitä edellytetään.

17 §

Viranomaisen tarkastusoikeus

Energiavirastolla on oikeus päästä toiminnanharjoittajan hallinnassa oleviin laitoksiin, tiloihin ja alueille, jos se on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta välttämätöntä, sekä tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettuihin tiloihin valvontatoimenpiteet voidaan kuitenkin ulottaa vain, jos on syytä epäillä, että on tehty rikoslain (39/1889) 16 luvun 8 §:ssä taikka 29 luvun 5 tai 6 §:ssä tarkoitettu rikos, ja tarkastus on välttämätön tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi.

Energiavirastolla on tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa toiminnanharjoittajan, sähkön tuottajan ja verkonhaltijan asiakirjat ja muuta aineistoa haltuunsa, jos se on tarkastuksen tavoitteiden toteuttamisen kannalta välttämätöntä. Aineisto tulee palauttaa viipymättä, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä aineiston hallussapitoa.

18 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Energiavirasto voi määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia, täyttämään velvollisuutensa.

Energiavirasto voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla taikka teettämis- tai keskeyttämisuhalla.

19 §

Virka-apu

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä. Tulliviranomaiset ovat toimialallaan tarvittaessa velvollisia antamaan virka-apua tämän lain sekä valtiontukisääntöjen noudattamisen valvomiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

20 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä ja rangaistus avustuspetoksesta rikoslain 29 luvun 5 ja 6 §:ssä.

5 luku

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

21 §

Palauttaminen

Toiminnanharjoittajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa tässä laissa tarkoitettu tuki tai sen osa. Jos palautettava määrä on enintään 100 euroa, se saadaan jättää palauttamatta.

22 §

Takaisinperintä

Energiaviraston on päätöksellään määrättävä jo maksettu tässä laissa tarkoitettu tuki tai sen osa perittäväksi takaisin, jos toiminnanharjoittaja on jättänyt palauttamatta sellaisen tässä laissa tarkoitetun tuen tai sen osan, joka 21 §:n mukaan on palautettava.

Energiavirasto voi määrätä maksetun tuen osan perittäväksi takaisin, jos toiminnanharjoittaja on menetellyt 14 §:n vastaisesti.

Takaisinperintään sovelletaan lisäksi, mitä valtionavustuslain 21 §:n 3 kohdassa säädetään valtionavustuksen perimisestä takaisin.

23 §

Korko ja viivästyskorko

Palautettavalle ja takaisinperittävälle määrälle maksettavaan korkoon ja viivästyskorkoon sovelletaan, mitä valtionavustuslain 24 §:ssä säädetään palautettavalle ja takaisin perittävälle valtionavustuksen määrälle maksettavasta korosta ja 25 §:ssä viivästyskorosta.

24 §

Takaisinperinnän ja palauttamisen määräaika sekä vanhentumisaika

Energiaviraston on tehtävä tuen takaisinperintää koskeva päätös viipymättä sen jälkeen, kun Energiaviraston tietoon on tullut 22 §:ssä tarkoitettu seikka.

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Tuen taikka sille maksettavan koron tai viivästyskoron takaisinperintään ei saa enää ryhtyä, kun kymmenen vuotta on kulunut kyseisen tuen myöntämisestä. Vastaavasti velvollisuus tuen palauttamiseen 21 §:n nojalla raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut kyseisen tuen myöntämisestä.

25 §

Kuittaus

Energiavirasto voi päättää, että 21 §:n mukaisesti palautettava tai 22 §:n mukaisesti takaisin perittävä määrä kuitataan Energiaviraston myöntämästä tuesta. Toiminnanharjoittajaa kuullaan hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti ennen päätöksen tekemistä.

Palautettavan tai takaisin perittävän määrän kuittauspäivä on päivä, jona päätös on tehty. Palautuskorko sekä viivästysseuraamukset lasketaan kuittauspäivään.

Muilta osin menettelyssä noudatetaan hallintolakia.

6 luku

Erinäiset säännökset

26 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Edellä 12 §:ssä, 14 §:ssä, 22 §:ssä ja 25 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

27 §

Päätöksen täytäntöönpano

Edellä 12 §:ssä, 14 §:ssä ja 25 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuin toisin määrää.

Edellä 18 §:n 1 momentissa ja 22 §:ssä tarkoitettua päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakutuomioistuin toisin määrää.

28 §

Maksut

Tämän lain mukaisten Energiaviraston suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Tämän lain mukaiset maksut ja kustannukset saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettua lakia (706/2007).

29 §

Tietojen säilyttäminen

Toiminnanharjoittaja on velvollinen säilyttämään tukeen liittyvän aineiston kymmenen vuotta tuen myöntämisaikankohdasta.

Energiavirasto on velvollinen pitämään tuen myöntämisen kaikista toimenpiteistä yksityiskohdista kirjanpitoa. Kirjanpidon on sisällettävä kaikki tarvittavat tiedot sen osoittamiseksi, että tukikelpoisia kustannuksia ja tuen sallittua enimmäisintensiteettiä koskevia ehtoja on noudatettu. Tiedot on säilytettävä kymmenen vuoden ajan tuen myöntämisaikankohdasta ja ne on toimitettava Euroopan komissiolle pyynnöstä.

30 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan xx päivänä xx kuuta 2022.

Tätä lakia sovelletaan kehittämistoimiin, joista aiheutuu toiminnanharjoittajalle kustannuksia lain voimaantulon jälkeen. Myönnetty tuki tulee 14 §:n mukaisesti kohdistaa kustannuksiin, jotka ovat muodostuneet lain voimaantulon jälkeen.

Tällä lailla kumotaan päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta annettu laki (138/2017).

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Tukeen oikeutetut merkittävälle hiilivuodon riskille alttiit toimialat ja toimialan osat

NACE -koodi	Toimialan nimike
14.11	Nahkavaatteiden valmistus
24.42	Alumiinin valmistus
20.13	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus
24.43	Lyijyn, sinkin ja tinan tuotanto
24.10	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
17.12	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus
17.11	Massan valmistus
19.20	Jalostettujen öljytuotteiden valmistus
24.44	Kuparin tuotanto
24.45	Muiden värimetallien tuotanto
20.16.40.15	Polyetyleeniglykolit ja muut polyeetterialkoholit alkumuodossa
24.51	Raudan valu
23.14.12.10	Lasikuitumatot
23.14.12.30	Lasikuituohutlevyt
20.11.11.50	Vety
20.11.12.90	Epäorgaaniset epämetallien happiyhdisteet

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvot tietyille tuotteille, jotka kuuluvat liitteessä I esitettyihin NACE-koodeihin

NA-CE4	Vertailutuote	Vertailuarvo vuonna 2021	Vertailuyksikkö	Tuotantoyksikkö	Vuotuisen vähennysaste [%]	Tuotemääritelmä	Vertailutuotteen kattamat prosessit	Prodcod-koodi	Kuvaus
--------	---------------	--------------------------	-----------------	-----------------	----------------------------	-----------------	-------------------------------------	---------------	--------

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

17.1 1	Kemiallinen puumassa	0,904	MWh/t 90 % sdt	Tonni kemiallista puumassaa	1,09	Puusta kemiallisesti valmistettu liukosellu	Kaikki prosessit, jotka liittyvät suoraan tai välillisesti kemiallisen puumassan valmistukseen, mukaan lukien kuivaus, pesu, lajittelu ja valkaisu	17.11.1 1.00	Puusta kemiallisesti valmistettu liukosellu
17.1 1	Kemiallinen puumassa	0,329	MWh/t 90 % sdt	Tonni kemiallista puumassaa	1,09	Puusta valmistettu sooda- tai sulfaattisellu, muu kuin liukosellu		17.11.1 2.00	Puusta valmistettu sooda tai sulfaattisellu muu kuin liukosellu
17.1 1	Kemiallinen puumassa	0,443	MWh/t 90 % sdt	Tonni kemiallista puumassaa	1,09	Puusta valmistettu sulfiittisellu, muu kuin liukosellu		17.11.1 3.00	Puusta valmistettu sulfiittisellu, muu kuin liukosellu
17.1 1	Puolikemiallinen puumassa	0,443	MWh/t 90 % sdt	Tonni puolikemiallista puumassaa	1,09	Puolike-miallinen puumassa		17.11.1 4.00	Mekaaninen puumassa; puolike-miallinen puumassa; muusta kuituisesta sel-luloosa-aineesta kuin puusta valmistettu massa

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

1 7. 1 1	Mekaaninen massa	Fall back –menetelmä	1,09	Mekaaninen massa	Kaikki prosessit, jotka liittyvät suoraan tai välillisesti mekaanisen massan valmistukseen, mukaan lukien puun käsittely, hiertäminen, pesu, valkaisu, lämmön talteenotto		
-------------------	------------------	----------------------	------	------------------	---	--	--

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

1 7. 1 1	Keräyspa- perisellu	0,260	MWh/t 90 % sdt	Tonni kerä- yspaperisel- lua	1,09	Keräys- paperi- sellu	Kaikki proses- sit, jotka liitty- vät suo- raan tai välilli- sesti keräys- paperin valmis- tuk- seen, mukaan lukien sakeut- tami- nen, disper- gointi ja val- kaisu		
1 7. 1 1	Siistattu keräyspa- perisellu	0,390	MWh/t 90 % sdt	Tonni siistat- tua keräys- paperisellua	1,09	Siistattu keräys- paperi- sellu			

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

1 7. 1 2	Sanoma- lehti- paperi	0,801	MWh/ tuotostonni	Tonni sanomalehti- paperia	1,09	Sanoma- lehtipa- peri	Kaikki proses- sit, jotka liitty- vät suo- raan tai välilli- sesti paperin valmis- tuk- seen, mukaan lukien hiertä- minen, purista- minen ja läm- pökui- vaus	17.12.1 1.00	Sanoma- lehtipa- peri
1 7. 1 2	Päällystä- mätön hienopa- peri	0,645	MWh/tuo- tos- tonni	Tonni pääl- lystämä- töntä hienopaperia	1,09	Päällystä- mätön hienopa- peri		17.12.1 2.00 17.12.1 3.00 17.12.1 4.10 17.12.1 4.35 17.12.1 4.39 17.12.1 4.50 17.12.1 4.70	Päällystä- mätön hienopa- peri
1 7. 1 2	Päällyys- tetty hieno- paperi	0,538	MWh/tuo- tos- tonni	Tonni pääl- lystettyä hienopaperia	1,09	Päällyys- tetty hienopa- peri		17.12.7 3.36 17.12.7 3.60 17.12.7 3.75 17.12.7 3.79 17.12.7 6.00	Päällyys- tetty hienopa- peri
1 7. 1 2	Pehmopa- peri	0,925	MWh/tuo- tos- tonni	Tonni peh- mopaperia	1,09	Pehmo- paperi		17.12.2 0.30 17.12.2 0.55 17.12.2 0.57 17.12.2 0.90	Pehmo- paperi
1 7. 1 2	Testlaineri ja aallotuspä- peri (flu- ting)	0,260	MWh/tuotos- tonni	Tonni pape- ria	1,09	Testlai- neri ja aallotus- paperi (fluting)		17.12.3 3.00 17.12.3 4.00 17.12.3 5.20 17.12.3 5.40	Testlai- neri ja aallotus- paperi (fluting)
1 7. 1 2	Päällystä- mätön kar- tonki	0,268	MWh/tuo- tos- tonni	Tonni kar- tonkia	1,09	Päällystä- mätön kartonki		17.12.3 1.00 17.12.3 2.00 17.12.4 2.60 17.12.4 2.80 17.12.5 1.10 17.12.5 9.10	Päällystä- mätön kartonki

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 0. 1 3	Rikkihappo	0,056	MWh/tuotos- tonni	Tonni rikki- happoa	1,09	Rikki- happo; savuava rikki- happo (oleum)	Kaikki rikki- hapon tuotan- toon suo- raan tai välilli- sesti liitty- vät pro- sessit	20.13.2 4.34	Rikki- happo; savuava rikki- happo (oleum)
2 0. 1 3	Kloori	1,846	MWh/tuo- tos- tonni	Tonni kloo- ria	1,09	Kloori	Kaikki proses- sit, jotka liitty- vät suo- raan tai välilli- sesti elektro- lyysi- sikköön , myös apulait- teet	20.13.2 1.11	Kloori
2 0. 1 3	Pii	11,87	MWh/tuo- tos- tonni	Tonni piitä	1,09	Pii. Muu kuin pii, jossa on vähin- tään 99,99 pai- nopro- senttia piitä	Kaikki piin tuotan- toon suo- raan tai välilli- sesti liitty- vät pro- sessit	20.13.2 1.70	Pii. Muu kuin pii, jossa on vähin- tään 99,99 painopro- senttia piitä
2 0. 1 3	Pii	60	MWh/tuotos- tonni	Tonni piitä	1,09	Pii, jossa on vähin- tään 99,99 pai- nopro- senttia piitä	Kaikki proses- sit, jotka liitty- vät suo- raan tai välilli- sesti uuniin, myös apulait- teet	20.13.2 1.60	Pii, jossa on vähin- tään 99,99 painopro- senttia piitä

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

20.13.6	Piikarbidi	6,2	MWh/tuotos- tonni	Tonni piikarbidia	1,09	Pii. Piikarbidit, myös kemiallisesti määriteltömät	Kaikki piikarbidin tuotannon suoraan tai välillisesti liittyvät prosessit	20.13.6 4.10	Pii. Piikarbidit, myös kemiallisesti määriteltömät
---------	------------	-----	-------------------	-------------------	------	--	---	-----------------	--

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 4. 1 0	Happi- puhalluste- räs	0,0338 5	MWh/tuo- tos- tonni	Tonni raaka- terästä (valettu)	0,60	Raaka- teräs: seosta- matonta terästä, muu kuin sähkö- masuu- nissa valmis- tettu	Sekun- daari- nen metal- lurgia, tulen- kestä- vien ainei- den esi- lämmi- tys, lii- tännäis- toiminn ot ja valulai- tokset raakate- rästuot- teiden leikkaa- miseen asti	24.10.T 1.22	Raakate- räs: seos- tamatont a terästä, muu kuin sähkö- masuu- nissa valmis- tettu
2 4. 1 0						Raaka- teräs: seoste- rästä, muuta kuin ruostu- matonta terästä, muu kuin sähkö- masuu- nissa valmis- tettu		24.10.T 1.32	Raakate- räs: seos- terästä, muuta kuin ruostu- matonta terästä, muu kuin sähkö- masuu- nissa valmis- tettu
2 4. 1 0						Raaka- teräs: ruostu- matonta ja läm- mönkes- tävää terästä, muu kuin sähkö- masuu- nissa valmis- tettu		24.10.T 1.42	Raakate- räs: ruos- tumatont a ja läm- mönkes- tävää terästä, muu kuin sähkö- masuu- nissa valmis- tettu

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 4. 1 0	Ferroman- gaani	2,2	MWh/tuo- tos- tonni	Ferroman- gaani, jossa on enemmän kuin 2 paino- prosenttia hiiltä	2,03	Fer- roman- gaani, jossa on enem- män 2 pai- nopro- senttia hiiltä ja jonka rakeiden koko on enintään 5 mm ja mangaa- nipitoi- suus suu- rempi kuin 65 pai- nopro- senttia		24.10.1 2.10	Fer- roman- gaani, jossa on enem- män kuin 2 pai- nopro- senttia hiiltä ja jonka rakeiden koko on enintään 5 mm ja man- gaani- pitoisuus suu- rempi kuin 65 painopro- senttia
2 4. 1 0				Ferroman- gaani, jossa on enemmän kuin 2 paino- prosenttia hiiltä		Muu fer- roman- gaani, jossa on enem- män 2 paino- prosent- tia hiiltä (pois lukien fer- roman- gaani, jonka rakei- den koko on enin- tään 5 mm ja mangaa- nipitoi- suus suu- rempi kuin 65 pai- nopro- senttia)		24.10.1 2.20	Muu fer- roman- gaani, jossa on enem- män kuin 2 paino- prosent- tia hiiltä (pois lukien fer- roman- gaani, jonka rakeiden koko on enintään 5 mm ja mangaa- nipitoi- suus suu- rempi kuin 65 painopro- senttia)

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 4. 1 0	Ferroman- gaani	1,4	MWh/tuo- tos- tonni	Ferroman- gaani, jossa on enintään 2 painopro- senttia hiiltä	1,09	Muu fer- roman- gaani, jossa on enin- tään 2 pai- nopro- senttia hiiltä		24.10.1 2.25	Muu fer- roman- gaani, jossa on enintään 2 pai- nopro- senttia hiiltä
2 4. 1 0	Ferropii	8,54	MWh/tuo- tos- tonni	Ferropii, jossa on enemmän kuin 55 paino- pro- senttia piitä	1,09	Ferro- pii, jossa on enem- män kuin 55 pai- nopro- senttia piitä		24.10.1 2.35	Ferropii, jossa on enem- män kuin 55 pai- nopro- senttia piitä
2 4. 1 0	Ferropii	Fall back -menetelmä			1,09			24.10.1 2.36	Ferropii, jossa on enintään 55 painopro- senttia piitä ja vähin- tään 4 painopro- senttia mutta enintään 10 painopro- senttia magne- siumia

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 4. 1 0	Ferronik- keli	9,28	MWh/tuo- tos- tonni	Ferronikkeli	1,09	Ferro- nikkeli		24.10.1 2.40	Ferronik- keli
2 4. 1 0	Ferropii- mangaani	3,419	MWh/tuo- tos- tonni	Ferropii- mangaani	1,12	Ferro- piiman- gaani		24.10.1 2.45	Ferropii- mangaani

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 4. 4 2	Primaari- alumiini	13,90	MWh/tuo- tos- tonni	Muokkaa- maton alu- miini, seostamaton	0,25	Muok- kaama- ton seosta- maton alumiini elektro- lyysistä	Muok- kaama- ton seosta- maton alu- miini elektro- lyy- sistä, mukaan lukien tuotan- nonoh- jaus- yksi- köt, lii- tännäis proses- sit ja valulai- tos. Mukaan lukien myös anodi- laitos (pre- bake). Jos ano- dit han- kitaan erilli- sestä laitok- sesta EU:ssa, tälle lai- tok- selle ei pidä maksaa korva- usta. Jos ano- dit tuo- tetaan EU:n ulko- puo- lella, voi- daan tehdä oikaisu.	24.42.1 1.30	Muok- kaama- ton alumiini, seosta- maton (pois lukien jauheet ja suomut)
								24.42.1 1.53	Muok- kaama- ton alumiini, seos, malmista valmis- tettu (pois lukien alumiini- jauheet ja -suo- mut)
								24.42.1 1.54	Muok- kaama- ton alumiini, seostettu (pois lukien alumiini- jauheet ja -suo- mut)

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 4. 4 2	Alumiini- oksidi (jalostus)	0,20	MWh/tuo- tos- tonni	alumiiniok- sidi	1,11		Kaikki alumii- nioksi- din tuotan- toon suo- raan tai välilli- sesti liitty- vät pro- sessit	24.42.1 2.00	Alumii- nioksidi (ei kui- tenkaan keinote- koinen korundi)
-------------------	-----------------------------------	------	------------------------	---------------------	------	--	--	-----------------	--

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

2 4. 4 3	Sinkki- elektro- lyysi	3,994	MWh/tuo- tos- tonni	sinkki	0,01	Primaa- risinkki	Kaikki proses- sit, jotka liitty- vät suo- raan tai välilli- sesti sink- kielekt- rolyysiy- ksik- köön, mukaan lukien apulait- teet	24.43.1 2.30	Muok- kaama- ton sinkki, seosta- maton (pois lukien sinkki- pöly, - jauheet ja -suomut)
								24.43.1 2.50	Muok- kaama- ton sinkki, seokset (pois lukien sinkki- pöly, - jauheet ja -suomut)
2 4. 4 4	Puhdistettu kupari, seostama- ton	0,31	MWh/tuo- tos- tonni	Kuparikato- dit	1,09	Kupari- katodit	Kaikki proses- sit, jotka liitty- vät suo- raan tai välilli- sesti elektro- lyytti- seen puhdis- tuk- seen, mukaan lukien tarvit- taessa anodi- valu paikalla	24.44.1 3.30	Puhdis- tettu kupari, muok- kaama- ton, seosta- maton (pois luettuna valssa- tut, pur- sotetut tai taotut sintratut tuotteet)”

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2022 vp

Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvojen määrittäminen tuotteille, joille on vahvistettu sähkön ja polttoaineen vaihdettavuus

Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo johdetaan vertailuarvoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesta tuotteen vertailuarvosta seuraavasti:

Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo = Tuotteen vertailuarvo (tCO₂ /t) x osuus asianmukaisista välillisistä päästöistä viiteajanjakson 2014-2018 aikana (%) / keskimääräinen eurooppalainen päästötasokerroin (tCO₂ /MWh).

Keskimääräisen eurooppalaisen päästötasokerroin on 0,376 tCO₂ /MWh.

Osuus asianmukaisista välillisistä päästöistä viiteajanjakson aikana määritetään seuraavasti:

Osuus asianmukaisista välillisistä päästöistä = asianmukaiset välilliset päästöt / (suorat kokonaispäästöt + asianmukaiset välilliset päästöt)

Asianmukaiset välilliset päästöt ja suorat kokonaispäästöt määritetään ilmaisjakoasetuksen mukaisesti.

Helsingissä 2.6.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok

varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk

jäsen Atte Harjanne vihr

jäsen Mari Holopainen vihr

jäsen Hannu Hoskonen kesk

jäsen Matias Mäkyne sd

jäsen Raimo Piirainen sd

jäsen Sakari Puisto ps

jäsen Minna Reijonen ps

jäsen Janne Sankelo kok

jäsen Veikko Vallin ps

jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen